

Тернопільська обласна
універсальна наукова бібліотека

*Професійне досьє
бібліотекаря*

Інформаційно-методичний
бюлетень № 3 (38)

Тернопіль
2011

УДК 021 (477.84)
ББК 78. 342 (4 Укр.Те)
П 84

Підготувала: С. Т. Єрошенкова,
завідувачка науково-методичного відділу ТОУНБ
Редактор: О. М. Раскіна
Комп'ютерний набір: С. Т. Єрошенкова, завідувачка
науково-методичного відділу ТОУНБ
Комп'ютерна В. І. Раківський, завідувач відділу автоматизації
верстка: та механізації бібліотечних процесів
Відповідальний
за випуск: В. І. Вітенко, директор ТОУНБ

П 84 Професійне досье бібліотекаря : інформ.-метод.
бюл. № 3 (38) / Терноп. обл. універс. наук. б-ка ;
підгот. С. Т. Єрошенкова ; ред. О. М. Раскіна. —
Т., 2011. — 20 с.

Пропонуємо вашій увазі черговий номер бюлетеня
«Професійне досье бібліотекаря».

Маємо надію, що його матеріали допоможуть в організації
діяльності та управління ЦБС.

Ваші зауваження та пропозиції щодо подальших випусків
даного видання просимо надсилати на адресу: науково-методичний
відділ, Тернопільська ОУНБ, бульвар Шевченка, 15, м. Тернопіль,
46001; e-mail: admin@library.te.ua; тел.: 52-40-71.

УДК 021 (477.84)
ББК 78. 342 (4 Укр.Те)

РІШЕННЯ

**за результатами слухань у Комітеті,
що відбулися 18 травня 2011 року**

***Протокол № 94
від 15 червня 2011 року***

***«Розвиток сільських бібліотек
як інформаційних і культурних центрів»***

Відповідно до Законів України «Про культуру», «Про бібліотеки і бібліотечну справу» основою державної політики в галузі бібліотечної справи є реалізація прав громадян на бібліотечне обслуговування, забезпечення загальної доступності до інформації та культурних цінностей, що збираються, зберігаються та надаються в тимчасове користування бібліотеками. Бібліотеки України, як складові культурного, інформаційного, освітнього простору, забезпечують конституційні права громадян на вільний доступ до інформації та знань, дають їм можливість долучатися до національного надбання та цінностей світової культури.

Відмінність соціально-економічних умов розвитку міста і села обумовлює відсутність рівних можливостей їх мешканців у доступі до інформаційних джерел, комп'ютерних технологій, освітніх програм, професійних програм, правових ресурсів тощо. Насамперед це негативно впливає на верстви населення, що потребують особливої уваги: дітей, молодь, соціально незахищені категорії, людей з фізичними вадами.

Серед усіх закладів культури бібліотека найбільш наближена до місцевої громади, є доступною та безкоштовною установою.

Централізована бібліотечна система (ЦБС) об'єднує бібліотеки за адміністративно-територіальним принципом у єдине структурно-цілісне утворення для найбільш ефективного використання бібліотечних ресурсів району або міста.

У зв'язку з оптимізацією бібліотечної системи у декотрих областях розпочався процес децентралізації ЦБС. Через децентралізацію раніше підпорядковані районним ЦБС сільські бібліотеки можуть припинити свою діяльність.

Кількість користувачів сільськими бібліотеками, незважаючи на суттєві темпи скорочення цих закладів, зменшилася лише на 2—3%, що свідчить про необхідність збереження цих бібліотек. Вони залишаються в своїй більшості єдиними культурно-інформаційними закладами у сільській місцевості.

Більшість сільських бібліотечних установ потребує капітального ремонту або знаходиться у старих аварійних приміщеннях, значна кількість приміщень не опалюється, застаріла матеріально-технічна база, постійно виникають труднощі з комплектуванням фондів для сільських бібліотек, передплатою періодичних видань.

Сільська бібліотека здатна вирішити більшість проблем. Вона є територією духовності та знань, першим помічником в освіті, професійному становленні, організації дозвілля населення, наданні унікальних можливостей широкого користування українськими та світовими інформаційними ресурсами, накопиченими бібліотеками України та інших країн. Сьогодні перспективи розвитку сільських бібліотек пов'язані з поєднанням функцій традиційної бібліотеки та сучасного інформаційного центру.

У ході реалізації державної політики у бібліотечній сфері для вирішення означених проблем необхідно розв'язати низку пріоритетних стратегічних завдань, зокрема: забезпечення стабільності джерел фінансування, удосконалення механізмів управління бібліотеками, збереження централізованої бібліотечної системи, модернізацію матеріально-технічної бази бібліотек.

Зважаючи на викладене вище, Комітет у х в а л и в :

І. Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності:

1. Створити Громадську Раду з розвитку публічних бібліотек при Комітеті з питань культури і духовності.

2. Ініціювати проведення парламентських слухань у 2012 році щодо функціонування та подальшого розвитку публічних бібліотек в Україні.

3. Розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проект Постанови про мораторій на закриття сільських бібліотек.

II. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

1. Розробити і подати на розгляд Верховної Ради України проекти законів:

- про внесення змін до Закону України «Про здійснення державних закупівель» щодо незастосування тендерних процедур до предметів закупівлі (книг, періодики та інших інформаційних носіїв) для поповнення бібліотечних фондів;
- про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу».

2. Розробити та забезпечити прийняття:

- Концепції розвитку сільської бібліотеки;
- Державної програми розвитку сільських бібліотек на 2012—2022 роки, забезпечивши її належним фінансуванням;
- Державної програми «Комп'ютеризація сільських бібліотек», передбачивши в подальшому її фінансування;
- Державної програми поповнення бібліотечних фондів сільських бібліотек;
- державні соціальні стандарти надання послуг населенню у сфері культури, що гарантуються державою;
- методичку визначення розміру фінансового забезпечення державних соціальних стандартів надання послуг населенню у сфері культури, що гарантуються державою, в розрахунку на душу населення.
- розробити методичку визначення щорічного базового пакета книжкових та періодичних видань, постачання якого у сільську бібліотеку гарантуються державою.

1. Створити національну систему електронного інформаційно-бібліотечного ресурсу (Указ Президента України від 22.03.2000 р. «Про невідкладні заходи щодо розвитку бібліотек України»).

2. Збільшити державне замовлення у вузах за спеціальністю «бібліотекар».

3. Розглянути питання щодо повернення сільських і селищних бібліотек, які були передані на утримання сільських рад, у централізовані бібліотечні системи, їхнє фінансування.

4. Збільшити бюджетні асигнування на утримання бібліотек, поповнення книжкових фондів, передплату періодичних видань.

5. Підвищити соціальні гарантії для бібліотечних працівників у сільській місцевості.

III. Рекомендувати Міністерству культури України:

1. Розробити концепцію розвитку сільських бібліотек як культурно-інформаційних центрів громад.

2. Розробити та затвердити типові положення:

- про Централізовану бібліотечну систему;
- про сільську бібліотеку як інформаційний та культурний центр.

3. Запровадити ефективну систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів.

4. Розробити нові механізми управління бібліотеками з урахуванням міжнародного досвіду та забезпечити їхню апробацію.

5. Ініціювати проведення щорічної Всеукраїнської акції «Подаруй книгу своїй бібліотеці!» (23 квітня — Всесвітній день книги та 30 вересня — Всеукраїнський день бібліотек).

6. Вжити заходів щодо наближення критеріїв оцінки управління бібліотечною справою та бібліотечного обслуговування до стандартів IFLA (The International Federation of Library Associations and Institutions).

IV. Рекомендувати Державному агентству з питань науки, інновацій та інформатизації України:

1. Передбачити підключення публічних бібліотек до єдиної інформаційної бібліотечної системи «Бібліотека — XXI».

V. Рекомендувати Раді Міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування:

1. Прийняти регіональні програми поповнення бібліотечних фондів сільських бібліотек.

2. Забезпечити фінансування діяльності сільських бібліотек; оснащення засобами зв'язку; оновлення меблів, бібліотечного та технічного обладнання; надання необхідних комунальних послуг (опалення, електроенергія); оснащення приміщень засобами охоронно-пожежної сигналізації; проведення капітальних і поточних ремонтів.

3. Розробити та реалізувати програми доступу громадян України до світових інформаційних ресурсів за рахунок бюджетних та позабюджетних джерел.

4. Включити публічні бібліотеки в плани розвитку регіонів, врахувавши їхню модернізацію та перетворення в сучасні заклади культури та інформатизації.

5. Забезпечити постійне підвищення кваліфікації кадрів сільських бібліотек на базі регіональних вищих навчальних закладів.

6. Запровадити щорічну акцію «Подаруй книгу своїй бібліотеці!» (23 квітня — Всесвітній день книги та 30 вересня — Всеукраїнський день бібліотек).

VI. Звернутись до Рахункової палати України з проханням здійснити перевірку ефективності використання коштів на фінансування публічних бібліотек.

Голова Комітету

В. ЯВОРІВСЬКИЙ

Віртуальне спілкування та нетикет

Наприкінці ХХ ст. завдяки масовому впровадженню комп'ютерних технологій та Інтернету люди отримали ще один засіб комунікації — так зване віртуальне спілкування.

Інтернет значно розширив способи передачі та отримання інформації.

Кількість користувачів глобальної мережі постійно зростає. Тільки в Україні за останні два роки вона виросла більше ніж у півтора рази і становить 3,2 млн або 8% населення [4].

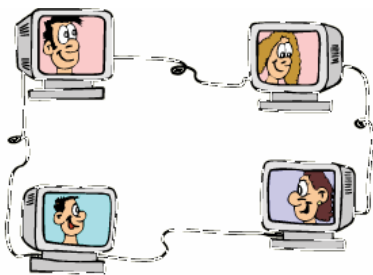
За даними спеціалістів, 91% користувачів мережі використовує Інтернет саме для спілкування [5]. Слід зазначити, що він сприяє розвитку особистості й залученню її до комунікаційного процесу навіть тоді, коли в реальному житті людина має певні бар'єри для спілкування.

Багато сайтів в Інтернеті надають можливість доступу до інтерактивних сервісів. Створено програми, які підтримують «живе» спілкування в режимі реального часу. Наприклад, у чаті за допомогою електронних засобів беруть участь великі групи користувачів. Спілкування в деяких програмах (ICQ, Skype тощо) можна вважати аналогом телефонної розмови. При цьому дві особи, які спілкуються, мають доступ до одного сервера й знаходяться в системі в той самий час. Крім обміну голосовими чи текстовими повідомленнями, кожен із співрозмовників отримує можливість, одночасно з розмовою, обмінюватись файлами (текстовими, графічними, аудіо та відео).

Для того, щоб спілкування у віртуальному просторі не принижувало людину, а, навпаки, сприяло її особистому зростанню, необхідно дотримуватися загальноприйнятих етичних вимог та правил мережевого етикету. Тому з появою Інтернету в наше життя увійшло поняття нетикет (netiquette — від англ. net — мережа та франц. etiquette — етикет) — правила поведінки спільноти в Інтернеті, традиції та культура, яких додержується більшість користувачів мережі [19].

Правила мережевого етикету (нетикету) вперше сформульовано Вірджинією Ші (Virginia Shea) у книзі «Нетикет» («Netiquette») [13]:

Правило 1. Пам'ятайте, що ви спілкуєтесь із людиною. Не робіть іншим того, що не хотіли б отримати самі. Потрібно поставити себе на місце тієї людини, з якою розмовляєте. Можна відстоювати свою точку зору, але не ображати чи зневажати співрозмовників. Потрібно пам'ятати, що ми

маємо справу з екраном, отже, співрозмовник бачить, зазвичай, слова. А жестикулювати чи змінювати інтонацію в голосі — безкорисно, бо це він не побачить. Звичайно, потрібно зауважувати, що Ви можете помилитися в деяких значеннях слів.

Правило 2. Дотримуйтесь тих самих правил поведінки, що й у реальному світі. Незважаючи на те, що це не реальний світ, не робіть нічого такого, чого б Ви не зробили в повсякденному житті, де вже на підсвідомому рівні ми підкоряємось законам. Оскільки в мережевому суспільстві складно знайти та покарати порушників, тому люди поводяться неналежним чином, виправдовуючи себе тим, що мережа — це «зовсім не те, що в житті».

чиюсь увагу. І тільки Ви відповідальні за те, щоб адресат не витратив час даремно.

Правило 4. Зберігайте обличчя. Використовуйте переваги анонімності. В Інтернеті Ви можете зустрітись із тим, кого б ніколи не побачили в реальному житті. І Вас не осудять за колір шкіри, волосся. Проте будуть оцінювати з точки зору того, як Ви пишете, і формуватимуть враження про Вас лише на підставі манери висловлювання думки.

Правило 5. Допмагайте іншим там, де Ви можете це зробити. Чому потрібно ставити запитання у віртуальному світі ефективно? Тому що їх читає багато людей, які знають на них відповідь. Отже, загальний обсяг знань в Інтернеті збільшиться. Якщо Ви отримали багато відповідей на своє запитання, потрібно скласти їх і надіслати одним повідомленням. Таким чином, інформацію буде легше шукати.

Правило 6. Не втручайтеся в конфлікти й не допускайте їх. Нетикет не дуже забороняє флейми. Це стара традиція мережі. Вони можуть давати задоволення як авторам, так і читачам. Але нетикет проти флеймів, котрі переростають у «війни» — дискусії із серій злісних посилань, якими обмінюються 2 або 3 учасника. Вони можуть захлиснути всю розмову й втопити корисну інформацію в смітті, знищивши всю позитивну атмосферу.

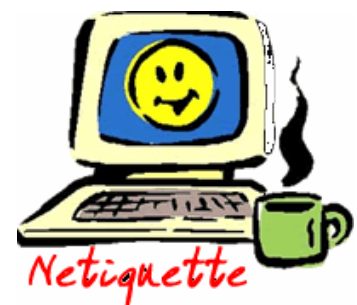

Правило 7. Не зловживайте своїми можливостями та не дозволяйте іншим. Поважайте право на приватне листування.

Деякі люди у віртуальному просторі почувують себе професіоналами. Це системні адміністратори, аси в мережевих іграх, експерти в кожному офісі. Маючи ширші знання або повноваження, вони автоматично здобувають перевагу. Однак це зовсім не означає, що вони можуть нею користуватися. Наприклад, системні адміністратори не повинні читати приватні поштові повідомлення.

Правило 8. Навчіться вибачати іншим їхні помилки. Коли хтось робить помилки — чи це помилка в слові, чи необережний флейм, безглузде запитання або довга відповідь, — поставтесь до цього поблажливо. Якщо у Вас гарні манери, це ще не означає, що Ви маєте ліцензію на викладання цих манер усім іншим. Якщо ж Ви вирішили звернути увагу користувача на його помилку, зробіть це коректно й краще не в конференції, а приватному листі. Дайте людям можливість повагатися. І не будьте бундючним та гордовитим. Як відомо, виправлення в тексті

часто-густо містять граматичні помилки, і вказівка на недотримання правил етикету демонструє порушення цього ж етикету.

Правило 9. Оформляти інформацію для її зручного сприймання. Потрібно так оформляти свою інформацію, що те, чим ти хочеш поділитись, можна було легко читати. Форматувати заголовки й текст так, щоб усього було в міру й не перенасичено (виділений курсивом, жирним, колір фону, використання верхнього регістру). Потрібно зауважити, що написання слова у верхньому регістрі означає підвищення тону голосу чи крик.

Інтернет постійно розвивається, з'являється все більше користувачів. Люди, починаючи спілкування в мережі, роблять помилки через незнання мережевого етикету. Так можна завдати неприємностей не тільки співрозмовникам, але й собі особисто.

Для запобігання помилок у спілкуванні слід знати основні поняття мережевого етикету, до яких належать:

флейм (від англ. flame — полум'я) — це процес, який іноді виникає при спілкуванні в Інтернеті, «словесна війна» [19]. Це бурхливе обговорення, у процесі якого учасники, звичайно, забувають про первісну тему, переходять на особистості й не можуть зупинитися. Звичайно, флейми виникають спонтанно, розвиваються дуже швидко й закінчуються лише при втручанні модератора або коли всі учасники остаточно втомляться. Це той самий вид суперечки, у якій істина не народжується — після закінчення флейма всі сперечальники почувають себе незручно й ніякого конструктивного результату флейм не дає. Якщо користувач мережі став випадковим учасником флейма, найбільш розумна поведінка в такій ситуації — один раз максимально чітко, конструктивно й доброзичливо виразити свою позицію та більше в дискусію не вступати. Тоді вона, швидше за все, згасне сама. Якщо ж намагатися довести свою правоту — флейм буде ставати тільки запальнішим й становище та імідж його учасників будуть лише погіршуватися;

флуд (від англ. flood — повінь) — це великі за обсягом й ненаповнені корисною інформацією повідомлення в інтернет-форумах [19]. Флуд поширюється як від «нема чого робити», так й із зловмисною метою, наприклад із бажання комусь досадити. Технічний флуд є хакерською атакою з великою кількістю запитів, що приводить до відмови в обслуговуванні;

спам — повідомлення, що надсилаються від невідомих людей або організацій, яким не давали на це дозволу [19]. Найчастіше термін «спам» вживається в значенні «поштовий спам». Як правило, спам — це масове розсилання на велику кількість адрес, що містить рекламу або комерційні пропозиції, а також листа щастя тощо. Зазвичай такі листи мають захоплюючі заголовки, такі, як «Заробіток, не виходячи з будинку» або «Терміново!!! Унікальна пропозиція». Інформація, що розсилається подібним способом, не заслуговує довіри. Спамові листи також можуть бути «носіями зарази», тобто містити файли з вірусами;

офтопiк (від англ. off-topic — поза темою) — повідомлення не за темою (топіком) обговорення або поштового розсилання [19]. Зустрічається, коли учасники інтернет-співтовариств починають спілкуватися на другорядні або (що більш характерно) на зовсім інші теми, відмінні від тієї, що оголошена в заголовку поточного обговорення. Неприємність офтопіка полягає в тому, що люди, які шукають інформацію за темою, записаною в заголовку форуму, заходять у її обговорення, сподіваючись побачити там корисну інформацію, але натрапляють на зайві відомості. Таким чином, ефективність пошуку може бути сильно знижена.

хотлінк (англ. hotlink) — включення у веб-сторінку файлів-зображень або інших ресурсів із чужого сервера [19]. Цей прийом використовується несумлінними веб-майстрами, які змушують браузер відвідувача завантажувати картинки із чужого сервера. Тим самим витрачаються чужі ресурси й трафік.

Найчастіше під явним порушенням мережевого етикету сьогодні розуміють образи й перехід на особистості, зловмисний відхід від теми (офтопiк), рекламу й саморекламу в місцях, не призначених для цього. Також, цілком імовірно, порушенням нетикета можуть виявитися наклеп та інша зловмисна дезінформація (обман) або плагіат.

Формування культури користувачів, яка надасть їм можливість безпечного «серфінгу» у мережі, розширить можливості для навчання, роботи, відпочинку — одне з основних завдань працівників інтернет-центрів публічних бібліотек. Робота в цьому напрямку сприятиме створенню позитивного образу книгозбірні в очах відвідувачів.

*Олена Проців,
завідувачка відділу інформації
Тернопільської ОУНБ*

Список джерел

1. Белинская, Е. Л. К проблеме групповой динамики сетевого сообщества [Текст] : тезисы 2-й Российской конф. по экологической психологии / Е. Л. Белинская. — М., 2000. — С. 249—251.
2. Бергельсон, М. Б. Языковые аспекты виртуальной коммуникации [Электронный ресурс] / М. Б. Бергельсон. — 1999. — Режим доступа: <http://www.ffl.msu.ru/staff/mbergelson/14.doc>, вільний. — Назва з екрана. — Мова рос.
3. Дмитрієва, О. А. Особливості інтернет-спілкування [Електронний ресурс] / О. А. Дмитрієва, О. О. Рибалко, С. С. Гладковський. — Електрон. дані. — Режим доступа: <http://masters.donntu.edu.ua/2004/eltf/rybalko/library/art4.htm>, вільний. — Донецьк, 2003. — Заголовок з екрана. — Мова укр.
4. Жичкина, А. Е. Социально-психологические аспекты общения в Интернет [Электронный ресурс] / А. Е. Жичкина. — Електрон. дані. — Режим доступа: <http://medicine.orunete.ru/gol3596.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова рос.
5. Зеленецкий, В. С. Компьютерная этика [Электронный ресурс] : учебное пособие / В. С. Зеленецкий, Л. Я. Филиппова. — Х. : Кроссруд, 2006. — 212 с. — Режим доступа: <http://www.etyket.org.ua/merezeve.htm>, вільний. — Назва з екрана. — Мова рос.
6. Издрик, А. Особливості спілкування молоді у віртуалі [Электронный ресурс] / А. Издрик ; Electric про життя. — Електрон. дані. — Режим доступа: <http://electric.org.ua/corupaste/-virtual.html>, вільний. — Мова укр.
7. Искусство общения в Интернет, или Сказкотерапия в действии // Мир ПК. — 1998. — № 1.
8. Компанцева, Л. Ф. Киберпространство как когнитивно-прагматическая модель мира [Текст] / Л. Ф. Компанцева // Вісник Дніпропетровського університету. — 2004. — № 3. — С. 129—139. — (Серія : Мовознавство).
9. Компанцева, Л. Ф. Український філологічний Інтернет — новий комунікативний досвід [Текст] / Л. Ф. Компанцева // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. — 2004. — № 1. — С. 194—200.
10. Кремлева, С. О. Сетевые сообщества [Электронный ресурс] / С. О. Кремлева. — Електрон. дані. — Режим доступа:

<http://sociology.extrim.ru/dip/start.htm>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова рос.

11. Малькова, Е. Ю. Принципы виртуальной этики [Електронний ресурс] / Е. Ю. Малькова. — Електрон. дані. — Режим доступу: http://anthropology.ru/ru/-texts/malkkova/secular_27.html, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова рос. — Електрон. версія публ. (Малькова, Е. Ю. Религия и нравственность в секулярном мире // Материалы научной конференции, 28—30 ноября 2001 года. — СПб. : Санкт-Петербургское философское общество, 2001. — С. 112—115).

12. Правила мережевого етикету [Електронний ресурс]. — Електрон. текст. дані. — [Україна], 2009. — Режим доступу: <http://etyket.org.ua/merezeve.htm>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

13. Правила мережевого етикету [Електронний ресурс]. — Електрон. текст. дані. — [Україна], 2009. — Режим доступу: <http://otaku.pp.net.ua/forum/30-26-1>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

14. Психология и Интернет // Психологический журнал. — 2000. — Т. 21. — № 2.

15. Сетевая этика [Електронний ресурс]. — Електрон. текст. дані. — [Україна], 2009. — Режим доступу: http://mndc.naiu.kiev.ua/Gurnal/15text/g15_29.htm, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

16. Сетевой этикет [Електронний ресурс]. — Електрон. дані. — Режим доступу: http://ru.wikipedia.org/wiki/Сетевой_этикет, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова рос.

17. Сетевой этикет (нетикет, сетикет) [Електронний ресурс]. — Електрон. дані. — Режим доступу: www.koryazhma.ru/articles/-etiket/netiquette.asp, вільний. — Заголовок з титулу екрана. — Мова рос.

18. Сидоров, В. Что такое нетикет, или Нетизяне, давайте жить дружно! [Електронний ресурс] / В. Сидоров. — Електрон. дані. — 2008. — Режим доступу: <http://shkolazhizni.ru/archive/0/n-14920>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова рос.

19. Смирнов, Ф. О. Искусство общения в Интернет. Краткое руководство [Текст] / Ф. О. Смирнов. — М. : Вильямс, 2006. — 240 с. : ил.

20. Столярова, М. О. Електронний гіпертекст — оновлена традиція ергодичної текстуальності [Текст] / М. О. Столярова // Мовні і концептуальні картини світу : зб. наук. праць. — К. : Вид. дім Дмитра Бураго, 2004. — Вип. 11, кн. 2. — С. 169—174.

21. Столярова, М. О. Етикет у віртуальній англійській комунікації [Текст] / М. О. Столярова // Мовні і концептуальні картини світу : зб. наук. праць. — К., 2002. — Вип. 7. — С. 480—485.

22. Столярова, М. О. Етикетні жанри вітання і прощання у спонтанній чатлайновій комунікації [Текст] / М. О. Столярова // Мовні і концептуальні картини світу : зб. наук. праць. — К. : ВПЦ «Київ. ун-т», 2004. — Вип. 12, ч. 2. — С. 281—285.

23. Филючкова, А. Нетикет [Електронний ресурс] / А. Филючкова. — Електрон. дані. — 2005. — Режим доступу: <http://si2000.-beringisland.ru/sec-nq.shtml>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова рос.

24. Що таке мережевий етикет? [Електронний ресурс]. — Електрон. дані. — 2005. — Режим доступу: <http://kovalevsky.webs.com.ua/>, вільний. — Заголовок з титулу екрана. — Мова укр.

Козівський район

17 листопада виповнилося 100 років від дня народження видатного політичного діяча, самовідданого борця за волю України Ярослава Старуха.

З цієї нагоди в с. Золотій Слободі 14 листопада розпочалися дні Я. Старуха. Відбулася урочиста академія «За волю і честь», у якій взяли участь представники влади, гості з Тернополя та Бережан. Свято розпочалося переглядом фільму «Зродились ми великої години» народної аматорської кіностудії «Галичанка» районного будинку культури, керівник — Ігор Лема. З доповіддю виступив ветеран культури, поет і публіцист, автор пісень Ярослав Тучапський. Заступник директора Козівської гімназії ім. В. Герети Володимир Шкільний подарував кімнаті-музею Ярослава Старуха, що знаходиться в сільській бібліотеці, копії слідчих справ, які він розшукав у Державному архіві Тернопільської області. Потім відбувся святковий концерт-звіт народної аматорської хорової капели районного будинку культури та народного аматорського духового оркестру с. Денисова.

У с. Конюхах відбувся четвертий районний фестиваль стрілецької та повстанської пісні «На хвилях Корси». Милувала око виставка вишивок та виробів із бісеру. Чимало бажаючих придбало їх для себе.

Кременецький район

Значну увагу було приділено забезпеченню довгострокової співпраці владних структур та книгозбірні. Бібліотека є постійним інформаційним партнером у проведенні заходів районного масштабу (семінарів, практикумів, конференцій, круглих столів). Так у грудні спільно з районною та міською владами було проведено годину правдивої інформації, приурочену до Дня місцевого самоврядування. На зустріч зі студентською молоддю міста було запрошено голову районної ради А. А. Гуславського та голову міської ради О. А. Ковальчука. Під час заходу було обговорено проблеми взаємодії молоді та владних структур.

Кожна наша бібліотека вважає своїм обов'язком гідно підготувати та провести святкування одного з найбільших державних свят — Дня Незалежності України. Цікаво та

піднесено пройшли урочистості в с. Жолобах. У цей день уперше було проведено козацькі забави «Козацькому роду нема переводу». Свято відбулося завдяки творчій, згуртованій, дружній співпраці бібліотеки, клубу, школи та органів самоврядування.

Також весело книгозбірня провела День гумору «Тисяча і одна усмішка». Односельці мали змогу прослухати дотепні гуморески у виконанні як дорослих, так і дітей, взяти участь у вікторинах, конкурсах, які підготувала завідувачка бібліотеки М. Довгалюк.

Лановецький район

«Ти будеш жити, Україно, країно щастя і добра» — під таким оптимістичним гаслом у центральній бібліотеці пройшло Свято державності, приурочене до 19-ї річниці Незалежності України та Дня Державного Прапора України.

Ведучі заходу — директор ЦБС Світлана Пчола та працівник читального залу Леся Оверчук — перше слово надали активному громадському діячеві, голові районного проводу Конгресу української інтелігенції Ярославу Галясу, який пригадав 1991 рік, коли на Лановеччині, хоч й обережно, але почався процес формування свідомості краян в умовах вільної, незалежної, демократичної України.

Виступили голова районної державної адміністрації Віктор Морозюк, заступник голови районної ради Руслана Кушнір. Глядачів із святом Незалежності вітали піснями вокальний ансамбль районного будинку культури та учасники художньої самодіяльності будинку культури с. Юськівців.

«Вершина творчості Петра Кралюка» — під такою назвою в центральній бібліотеці відбулася презентація історичних книг, бо саме такої літератури катастрофічно не вистачає книгозбірням.

Книгу «Шестиднев, або Корона дому Острозьких» презентував сам автор Петро Кралюк — доктор філософських наук, професор, перший проректор університету «Острозька академія» разом із шумським журналістом Сергієм Синюком.

Підволочиський район

Підволочиська земля багата на талановитих людей. Серед них почесне місце займає Ганна Герасимович-Когут, дочка відомого нашого земляка Володимира Герасимовича. Її Бог нагородив талантом музики та співу, що так притаманний українському

народові. У районній бібліотеці відбулася урочиста презентація книги «Окрилена піснею» (автор й упорядник — Зиновій Библюк), присвяченої Ганні Герасимович-Когут — видатному диригентові, тендітній, але сильній духом жінці.

Ведучі заходу розповіли про нелегкий життєвий і творчий шлях жінки, яка жила з піснею від колиски до могили, яка возносила українську пісню до небесної святості.

За комуністичного режиму вона зазнала переслідувань за українську пісню, провела багато років на засланні. Про її творчість розповіли люди, котрі особисто знали Ганну, жили поряд із нею. Презентацію уквітчали пісні, які любила та якими жила.

Тернопільський район

Сьогодні кожна бібліотека системи одним із пріоритетних напрямів своєї роботи вважає краєзнавство.

Дні краєзнавства — надзвичайно дієві комплексні форми інформаційної роботи, які користуються популярністю в різних груп користувачів і входять у програму загальнорайонних святкувань, наприклад «Знай свій рід, своє слово, свою пісню».

У центральній бібліотеці проведено День краєзнавства «Славний уродженець краю» (до 125-річчя від дня народження Степана Балея). Користувачам було представлено інформацію про видатну особистість Великих Бірок — доктора філософії, медицини, професора.

Бібліотеки також поєднують краєзнавчу діяльність із туристичною. У ЦБС у рамках краєзнавчої програми «Збираючи історію мого села по крупинці» було проведено загальносистемний конкурс «Повернення до витоків». Кожна бібліотека збирала інформацію про старовинні пам'ятки своєї місцевості, за якими в подальшому проводилися б туристичні подорожі. Відповідно до специфіки роботи, книгозбірнями обиралися маршрути: екологічний, історичний, меморіально-мистецький. Досліджуючи історію рідного краю, бібліотекарі проводили власні краєзнавчі пошуки, записували розповіді старожилів, вивчали архівні матеріали.

ЗМІСТ

«Розвиток сільських бібліотек як інформаційних і культурних центрів» : рішення за результатами слухань у Комітеті, що відбулися 18 травня 2011 року	3
Проців О. Віртуальне спілкування та нетикет	8
Бібліотечний калейдоскоп	16

Професійне досьє бібліотекаря

Інформаційно-методичний
бюлетень № 3 (38)

Підготувала: С. Т. Єрошенкова, завідувачка
науково-методичного відділу ТОУНБ

Редактор: О. М. Раскіна

Комп'ютерний набір: С. Т. Єрошенкова, завідувачка
науково-методичного відділу ТОУНБ

Комп'ютерна верстка: В. І. Раківський, завідувач відділу
автоматизації та механізації
бібліотечних процесів

Відповідальний за випуск: В. І. Вітенко, директор ТОУНБ

Наклад 35 примірників

Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека
б-р Т. Шевченка, 15, м. Тернопіль, 46001.

Тел. 8-0352-52-52-64.

www.library.te.ua